

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 27Csp/64/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622201769
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zaťková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2023:1622201769.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky sudkyňou JUDr. Katarínou Zaťkovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XXX/XX, D. A. E., o zaplatenie 1.977,74 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti 120 Eur z a s t a v u j e.
- II. Súd žalobu z a m i e t a.
- III. Súd žalovanej nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 12.08.2022 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 1.977,74 Eur s príslušenstvom. Svoj žalobný návrh odôvodnil tým, že na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2020 medzi postupcom Všeobecná úverová banka, a.s. a žalobcom na základe Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 17.09.2021 postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca uzatvoril so žalovanou dňa 03.05.2019 Zmluvu č. XXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Žalovaná napriek opakovaným výzvam postupcu, v ktorých ju postupca upozorňoval v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť zo Zmluvy. Žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace, pričom bola upozornená na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Postupca vyhlásil k 20.11.2019 mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia sumu vo výške 2.437,74 Eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1.685,97 Eur, z riadneho úroku vo výške 582,42 Eur, z úroku z omeškania vo výške 152,30 Eur a z poplatkov vo výške 17,05 Eur. Žalovaná po postúpení pohľadávky vykonala úhrady vo výške 4 x 115 Eur. Žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 1.977,74 Eur, pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 1.225,97 Eur, z neuhradeného riadneho úroku vo výške 582,42 Eur, z neuhradeného úroku z omeškania vo výške 152,30 Eur, z poplatkov vo výške 17,05 Eur. Žalobca si v konaní uplatnil aj úroky z omeškania odo dňa 18.09.2021, t.j. deň nasledujúci po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

2. Žalobu sa žalovanej spolu s prílohami a výzvou na vyjadrenie podarilo doručiť dňa 24.02.2023 do vlastných rúk. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 23.08.2023, na ktoré sa dostavila žalovaná a nedostavil sa žalobca, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 18.08.2023.

4. Podaním doručeným súdu dňa 15.08.2023 žalobca oznámil súdu priebeh čerpania a splácania úveru žalovanou a zároveň vzal žalobu späť z dôvodu čiastočnej úhrady dlžnej sumy žalovanou po podaní žaloby vo výške 120 Eur.. Na základe uvedeného žiadal, aby súd žalovanú zaviazal na zaplatenie sumy 1.857,74 Eur s úrokmi z omeškania.

5. Na pojednávaní žalovaná uviedla, že je si vedomá svojho dlhu, ale bola by rada, ak by sa dohodla na nejakom splátkovom kalendári. Telefonicky sa dohodla so žalobcom, že bude splácať po 20 Eur a keď bude mať viac, zaplatí aj viac.

6. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: Prehľad čerpania a splácania úveru, Informovanie o postúpení pohľadávky, Pokus o zmier, Oznámenie o postúpení pohľadávky, Podací hárok, Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok, Príloha k Zmluve o postúpení pohľadávok, Žiadosť o Flexipôžičku, Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru Flexipôžička, Európske informácie o spotrebiteľskom úvere, Výzva na predčasné splatenie, Doručka, VOP, Cenník, Tretia upomienka, Podací hárok, keď zistil tento skutkový a právny stav:

7. Z Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2020 súd zistil, že pôvodný veriteľ Všeobecná úverová banka, a.s. postúpila pohľadávku voči žalovanej na žalobcu.

8. Na základe predbežnej žiadosti žalovanej uzavreli dňa 03.05.2018 pôvodný veriteľ a žalovaná Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 1.860 Eur na obdobie 96 mesiacov. Dátum prvej splátky bol 18.05.2018, úroková sadzba 13,52%, mesačná anuitná splátka vrátane poistného 33,14 Eur, z toho mesačná splátka poistného 1,51 Eur, mesačná splátka poistného bez zľavy z Voliteľnej služby 35,23 Eur, z toho mesačná splátka poistného 1,51 Eur. RPMN 14,55%, celkové náklady dlžníka 1.195,08 Eur, výška splátky 31,63 Eur, počet anuitných splátok 96, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 3.055,08 Eur. Zmluva bola uzavretá cez NONSTOP BANKING.

9. Z tretej upomienky zo dňa 30.09.2019 súd zistil, že pôvodný veriteľ oznámil žalovanej, že eviduje záväzky po lehote splatnosti celkom 114,74 Eur, vyzval ju na zaplatenie dlžnej sumy a upozornil ju, že banka môže pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca k upomienke pripojil podací hárok, z ktorého vyplynulo, že nejaká zásielka bola žalovanej odoslaná dňa 30.09.2019 (F.).

10. Z výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 22.11.2019 súd zistil, že pôvodný veriteľ oznámil žalovanej, že týmto dňom vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva so zostatkom 1.815,02 Eur a vyzval ju na uhradenie zostatku v lehote do 7 dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Podľa priloženej doručky výzvy prevzala žalovaná dňa 26.11.2019.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

13. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

15. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

16. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

20. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

21. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

22. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

23. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

24. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov (Ďalej len „zákon o bankách“) Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

25. Podľa § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

26. Podľa § 17 ods. 2 písm. zákona o spotrebiteľských úveroch Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

27. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

28. Podľa § 144 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) žalobca môže vziať žalobu späť.

29. Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

30. Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

31. Na základe čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd konanie v časti uhradenej sumy 120 Eur zastavil.

32. V prejednávanej veci súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba je po čiastočnom späťvzati nedôvodná a je potrebné ju zamietnuť pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie.

33. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6. 2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009). Bez vyriešenia otázky vecnej legitímácie strán sporu nemožno súd vo veci rozhodnúť, pretože skúmanie vecnej legitímácie strany sporu je procesnou povinnosťou každého vo veci konajúceho súdu. Súdnou vecnou legitímáciou v spore skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta, a zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby. Postup konajúceho súdu, ktorý opomenie vyriešenie kardinálnej otázky, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offio viazaný, protirečí obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru (pozri na lez ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 407/2016-37).

34. Aktívnu vecnú legitímáciu v konaní je súd povinný skúmať ex offio (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/162/2020 zo dňa 27.10.2021, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov pod R 6/2022).

35. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou vznikol uzatvorením zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru právny vzťah, ktorý je od jeho vzniku nevyhnutne posudzovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), keďže zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod a zároveň právnym predchodcom žalobcu pri uzatvorení zmluvy vystupoval ako veriteľ s poukazom na

predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatvarení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

36. Rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2022 doslo k postúpeniu pohľadávky z predmetnej zmluvy z pôvodného veriteľa Všeobecná úverová banka, a.s ako postupcu na spoločnosť žalobcu ako postupníka. V tomto konaní si teda uplatňuje žalobca pohľadávku voči žalovanej ako postúpenú pohľadávku od pôvodného veriteľa.

37. V súvislosti s otázkou platného postúpenia pohľadávky súd poukazuje na skutočnosť, že v konaní nebolo preukázané, že by pohľadávka pôvodného veriteľa voči žalovanej bola splatnou, či už z dôvodu konečnej splatnosti alebo z dôvodu zosplatenia. Lehota splatnosti bola v Zmluve dojednaná ako 96 mesiacov (8 rokov). Keďže deň splatnosti prvej splátky bol 18.05.2018, potom konečná splatnosť úveru mala nastať 18.05.2026, čo ešte nenastalo. Žalobca v žalobe uviedol, že úver z predmetnej Zmluvy mimoriadne zosplatnil ku dňu 20.11.2019, a to výzvou k predčasnému splateniu zo dňa 20.11.2019. Žalobca k uvedenej výzve doložil doručku, ktorá preukazuje doručenie výzvy žalovanej. Žalobca v konaní predložil ďalej Tretiu upomienku zo dňa 30.09.2019, kde pôvodný veriteľ upozornil žalovanú, že eviduje omeškané splátky a vyzval ju na úhradu dlžnej sumy. Zároveň ju upozornil, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v stanovenej lehote môže pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. K predmetnej upomienke žalobca priložil len podací hárok, z ktorého vyplýva, že nejaká zásielka bola žalovanej dňa 30.09.2019 odoslaná. Tretia upomienka mala preukazovať, že žalobca splnil podmienky vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru aj podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Výzva, ktorú má toto ustanovenie na mysli, je jednostranným adresovaným právnym úkonom, ktorý na to, aby vyvolal právne následky, sa musí aspoň dostať do sféry pôsobenia adresáta podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podací hárok však podľa názoru súdu uvedenú skutočnosť nepreukazuje. Z podacieho hárku ani súd nezistil, že obsahom doručovanej zásielky bola skutočne tretia upomienka a navyše, či mal adresát reálnu možnosť sa s upomienkou oboznámiť, t.j. či sa dostala do sféry jeho pôsobenia. Žalovaná síce na pojednávaní uviedla, že si je dlhu vedomá a nenamietala nedoručenie upomienky, avšak vzhľadom na vyššie uvedené rozhodnutia Najvyššieho súdu SR mal súd povinnosť skúmať, či bol úver riadne zosplatený a boli dodržané podmienky aj § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a toto skúmanie súd musel vykonať ex offio, t.j. aj bez námietky žalovanej. Súd teda dospel k záveru, že žalobca súdu nepreukázal platné zosplatenie úveru a nepreukázal ani skutočnosť, že inak nastala konečná splatnosť úveru. Na základe toho súd uzavrel, že postúpenie pohľadávky na žalobcu Zmluvou zo dňa 13.11.2022 je neplatné v zmysle § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch a žalobca nie je vo veci aktívne vecne legitimovaný.

38. Podmienkou platného postúpenia pohľadávky vyplývajúcej z predmetnej zmluvy v zmysle § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch je, že sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred týmto termínom. Na druhej strane, postúpenie pohľadávky v rozpore s citovaným ustanovením má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky z úverovej zmluvy, z ktorejho dôvodu nemožno byť žalobca v spore aktívne vecne legitimovaný.

39. V danej veci je súd tiež toho názoru, že postúpenie pohľadávky z banky na inú osobu, a to aj na osobu, ktorá nie je bankou, je možné realizovať len v súlade s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Podľa tohto ustanovenia môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1) splatná, a to až po predchádzajúcej (2) písomnej výzve a kumulatívne ak je splnené (3) omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne významná v priebehu trvania úverového vzťahu. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 119/2013, 19Co 194/2015, 4Co 145/2014, Okresného súdu Trenčín sp. zn. 11C 233/2014, Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12C 152/2014). Ak zákonné predpoklady nie sú splnené, ide o právny úkon postúpenia contra legem a z toho dôvodu je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Citované ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách umožňuje banke postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou za predpokladu doručenia písomnej výzvy klientovi banky a po tom, čo je dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku. Súd dospel k záveru, že v zmysle citovaného ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatnými, ako to vyplýva to z citovaného ustanovenia zákona, na ktoré poukázal. Aj

z dôvodovej správy k Zákonu o bankách (§ 92 ods. 7) vyplýva, že sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Podľa názoru súdu, zákonodarca mal na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Tento záver vyplýva z gramatického, ale aj logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože zákonodarca umožňuje peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní postúpiť. Pod formuláciou pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku treba rozumieť nesplácaný zroční dlh. Ak by banka mohla postúpiť akýkoľvek živý úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktoré sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú, na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle Zákona o bankách pod dohľad Národnej banky Slovenska, bolo by to v rozpore s účelom Zákona o bankách a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného vzťahu, kedy by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Takýto postup by taktiež mohol byť v rozpore s požiadavkou vynakladania náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách. Súd však žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky.

40. Súd dospel k záveru, že z dôvodu nedodržania postupu pri postúpení pohľadávky voči z'aložanému v súlade s ustanovením § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch a § 92 ods. 8 zákona o bankách, nie je žalobca v konaní aktívne vecne legitimovaný. Žalobca totiž v konaní nepreukázal, že by pred postúpením pohľadávky bola táto splatná (či už uplynutím termínu konečnej splatnosti alebo vyhlásením okamžitej splatnosti celého úveru). Z uvedeneho dôvodu postúpenie pohľadávky na žalobcu je v rozpore s vyššie citovaným zákonom, a preto je tento právny úkon v zmysle § 39 OZ absolútne neplatný, s poukazom na čo nie je žalobca oprávnený z danej pohľadávky, a teda nie v konaní aktívne vecne legitimovaný (viď. napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.03.2018).

41. Z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimačie žalobcu v konaní pre neplatnosť postúpenia pohľadávky (podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj s § 92 ods. 8 zákona o bankách) bolo potom potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť, a keďže žalovaná nie je povinná zaplatiť žalobcovi istinu, nemohla sa ani dostať do omeškania s jej zaplatením, a preto súd zamietol žalobu aj v časti úrokov z omeškania. Pri konštatovaní neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok súd postupoval v súlade s nálezmi Ústavného súdu SR, ktoré za ústavnokomfortný považujú taký výklad právneho predpisu, ktorý má za cieľ udržať platnosť právneho úkonu a nie ju vysloviť „za každú cenu“. V danej veci mal súd za to, že ten výklad, ktorý použil, hoci jeho dôsledkom bolo vyslovenie neplatnosti zmluvy, je správny výklad a taký výklad, ktorý sa neprieči zmyslu a účelu zákona. Dôvody neplatnosti súd považoval za zrozumiteľné a dostatočne odôvodnené.

42. V dôsledku konštatovanej neplatnosti zmluvy, od ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok súd dospel k záveru, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný, a preto je potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Na základe uvedeného sa súd už ďalej dôvodnosťou nároku žalobcu z pohľadu dodržania náležitostí Zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch nezaoberal.

43. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

46. Súd o náhrade trov konania rozhodoval zvlášť v zastavenej časti konania a zvlášť vo zvyšnej časti konania. Podaním zo dňa 15.08.2023 vzal žalobca žalobu späť v sume 120 Eur ako sumy uhradenej žalovanou. Procesne tak v časti sumy 120 Eur zavinila zastavenie konania žalovaná, pretože uhradila pohľadávku po podaní žaloby. Vo zvyšnej časti uplatneného nároku, t.j. 1.857,74 Eur bola úspešná žalovaná, pretože súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Úspech žalovanej tak predstavuje 93,93%. Vo

zvyšnej časti vznikol nárok na náhradu trov konania žalobcovi, t.j. v rozsahu 6,07% (v časti 120 Eur, ktoré žalovaná uhradila po podaní žaloby). Pomer úspechu žalovanej tak predstavuje 87,86% (93,93 – 6,07) vrátane časti konania, ktoré bolo zastavené pre späťvzatie zo strany žalobcu. Žalovanej tak vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 87,86%. Vzhľadom na to, že žalovanej v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy konania nevznikli, súd mu z hľadiska procesnej hospodárnosti nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálne príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku). Exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol návrh na vykonanie exekúcie doručený súdu (§ 50 ods. 1 Exekučného poriadku). Návrh na vykonanie exekúcie sa podáva elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu prostredníctvom na to určeného elektronickeho formulára, ktorý sa zverejní na webovom sídle ministerstva. Návrh musí byť autorizovaný, inak sa naň neprihliada. Listiny, ktoré je potrebné pripojiť k návrhu na vykonanie exekúcie, sa podávajú elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu spolu s návrhom na vykonanie exekúcie (§ 48 ods. 7

Exekučného poriadku). Ak oprávnený alebo jeho zástupca nemá aktivovanú elektronickú schránku, možno podať návrh na vykonanie exekúcie prostredníctvom ktoréhokoľvek exekútora. Exekútor je v takom prípade zástupcom oprávneného pre doručovanie písomností do vydania poverenia na vykonanie exekúcie (§ 48 ods. 8 Exekučného poriadku).